

TEKST: Robert Štimac
FOTO: Kompanijske komunikacije

ICT Lučka uprava svjetionik

Ericsson Nikola Tesla je tijekom ljeta Lučkoj upravi Rijeka predao na korištenje cjeloviti radarsko-komunikacijski sustav kontrole pomorskoga prometa (VTMIS – *Vessel Traffic Management Information System*). Lučka uprava Rijeka time je dobila jedan od najmodernijih sustava te vrste na Jadranu i jedini takve vrste u Hrvatskoj. Realizacija cjelovitog radarsko-komunikacijskog sustava kontrole pomorskog prometa započela je prije 2 godine. Kroz navedeno razdoblje ostvarena je kontinuirana suradnja te su dogovorene i mnoge nove funkcionalnosti koje će značajno olakšati upravljanje plovilima i na najzahtjevnijim lokacijama riječke luke.

Poznato je da se najviše pomorskih nezgoda događa u lukama, lučkim sidrištima te prilaznim plovnim putovima. Zadatak VTMIS sustava Lučke uprave Rijeka je modernizacija nadzora, kontrole i povećanje sigurnosti pomorskog prometa u riječkom akvatoriju na razinu najvećih i najsuvremenijih svjetskih luka, kao što su one u Singapuru ili Rotterdamu. Ovaj projekt je nezaobilazna stavka daleko većeg projekta pod nazivom Rijeka Gateway projekt, kojim se kroz zajam Svjetske banke financira modernizacija riječke luke i prometnog pravca iz Rijeke prema Srednjoj Europi. Cilj je projekta znatno povećanje pomorskog prometa kroz luku Rijeka u odnosu na dosadašnji prosjek od 2600 brodova godišnje.

PROJEKT VISOKE SLOŽENOSTI

O složenosti ovog projekta govori i činjenica da VTMIS sustav objedinjuje u sebi vrlo različita tehnološka područja; radarski sustav, VHF i mikrovalne komunikacijske sustave, opremu za video nadzor te ICT opremu, a sadrži i niz vrlo specifičnih cjelina kao što su automatski sustav identifikacije brodova i upravljačka aplikacija lučkog kontrolnog centra koja je ujedno i srce sustava jer se u njoj prikupljaju, obrađuju i čuvaju svi potrebni podaci.

Kako je sustav okrenut pomorskom prometu, u njegov sastav ulazi i po mnogo čemu jedinstvena komponenta: oceanografsko-meteorološka plutača koja

prikuplja podatke „s lica mjesta“, odnosno pučine mora. Naime, pravodobna i točna informacija o vremenskoj situaciji vrlo je važna za sve aktivnosti lučkog centra.

ZNAČAJNA REFERENCA ZA NAŠU KOMPANIJU

Svjetska konkurencija na ovom području VTMIS sustava i njihovih komponenti je jaka. Već samo ime i reputacija svjetskih luka u kojima se koriste VTMIS sustavi govore dovoljno o složenosti, ali i važnosti korištenja ovakvih sustava u suvremenom pomorskom prometu.

Partner naše kompanije u realizaciji ovog projekta bila je norveška kompanija Kongsberg, koja je zajedno s Ericssonom već sudjelovala u sličnim VTMIS projektima kao isporučitelj rješenja, opreme i usluga. Primjeri takvog zajedničkog nastupa su VTMIS sustavi na Malti i u norveškoj luci Vardo.

U ovom projektu, Kongsberg je isporučio aplikaciju lučkog centra te radarsku i VHF opremu, dok je sve ostale komponente u sustavu isporučio Ericsson Nikola Tesla. Uz isporuku potrebne opreme, odgovornost naših menadžera i stručnjaka bilo je i kreiranje tehničkog rješenja, pronalazak pouzdanoga partnera, sistemska integracija te vođenje cjelokupnog projekta.

U novom VTMIS centru Lučke uprave Rijeka

Tako su u predgovornoj fazi projekta i marketinškim aktivnostima veliki doprinos dali Snježana Ivezić Torbarina, direktorica prodaje i marketinga Poslovnih sustava, Vjeran Buća, menadžer prodaje i marketinga Poslovnih sustava, a Krešimir Kerš, menadžer za razvoj strateškog portfelja, u aktivnostima izrade tehničkog rješenja. U iznimno zahtjevnoj implementacijskoj fazi projekta, naročito su se istakli Ivan Zadravec, sistemski integrator odgovoran za tehničko rješenje, Miroslav Andrić, menadžer za vođenje projekata i Srđan Korpes, menadžer prodaje i marketinga.

Uspješnoj realizaciji projekta pridonijela je iznimno dobra suradnja s timom Lučke uprave Rijeka koji je vodio lučki kapetan Zdeslav Maštrović te direktor informatike u Lučkoj upravi Rijeka, Ivan Vukas, ujedno i koordinator aktivnosti prema Svjetskoj banci.

Rijeka – na hrvatskoj obali

Višestruka korist i značaj suvremenog VTMISS sustava

O značaju VTMISS sustava te njegovom utjecaju, razgovarali smo s voditeljem projekta VTMISS u Lučkoj upravi Rijeka, kapetanom Zdeslavom Maštrovićem.

Zbog čega ste u projekt obnove riječkog prometnog pravca (Rijeka Gateway Project), uvrstili i izgradnju novog VTMISS sustava?

- Obnova i ulaganje u riječki prometni pravac kao dio projekta Rijeka Gateway bili bi nepotpuni bez suvremenog lučkog kontrolnog centra. Ustroj VTMISS centra odnosno VTS (Vessel Traffic Service) područja od iznimnog je značaja za sigurnost pomorskog prometa na području Kvarnera i riječkog zaljeva. Korištenje ovakvog suvremenog sustava bitno smanjuje opasnost od pomorskih nezgoda i havarija i stoga je vrlo važno u očuvanju i zaštiti morskog okoliša.

Što je presudilo o izboru isporučitelja?

- Ericsson Nikola Tesla i Kongsberg Norcontrol IT AS dobili su projekt nabave i isporuke VTMISS sustava putem natječaja Lučke uprave Rijeka jer su u svojoj ponudi zadovoljili sve tehničke zahtjeve, a ujedno imali i najpovoljniju cijenu.

Možete li nam ukratko opisati kako sustav funkcionira?

- Putem automatskog identifikacijskog sustava (AIS - Automatic Identification

System) koji služi za identifikaciju brodova, uz radare, VHF radio komunikaciju, meteo stanice na VTS-centru i oceanografsko-meteorološke plutače, dobivamo podatke koji se integriraju u jednu sliku na elektronskoj karti (ECDIS - Electronic Chart Display and Information System). Na temelju elektronske karte, VTMISS operater u lučkom kontrolnom centru ima uvid u stanje prometa i vremensku situaciju na moru. Postavljanjem CCTV (CCTV - Closed-circuit television) kamera na određene lokacije u luci te na drugim terminalima (Bakar, Omišalj, Bršica), dobivamo potpunu sliku pomorskog prometa u akvatoriju te stanja na vezovima operativnih terminala luke.

Svi se podaci u VTMISS centru skupljaju u elektroničkom obliku i pohranjuju u bazu podataka te su osnova elektroničke razmjene podataka (EDI - Electronic Data Interchange) s drugim sudionicima pomorskog prometa.

Kakvi su dojmovi i iskustva u dosadašnjem radu VTMISS-a?

- Lučko pomorska struka je pozdravila otvaranje ovakvog modernog VTMISS centra, ne samo radi nadziranja i sigurnosti pomorskog prometa, već kao temelj budućih projekata, kao što je izgradnja LNG (LNG - Liquefied Natural Gas) terminala za ukapljeni plin u Omišlju, novog kontejnerskog terminala na Zagrebačkoj obali te buduće gradske marine u centru grada. Uspoređujući naš VTS-centar sa drugim centrima u velikim morskom lukama, posebno sam ponosan da imamo jedan od najmodernijih u svijetu.

Ovo možemo zahvaliti Ericssonu Nikoli Tesli, koji je kvalitetnom uslugom u realizaciji projekta te dobrom organizacijom pridonio istom.

Voditelj VTMISS projekta od strane Lučke uprave Rijeka, kapetan Zdeslav Maštrović i Snježana Ivezić Torbarina, direktorica prodaje i marketinga Poslovnih sustava u Ericssonu Nikoli Tesli, prilikom potpisivanja primopredaje.

VTMISS sustav Lučke uprave Rijeka službeno je predan na korištenje 01.07.2009., čime suradnja sudionika projekta ne prestaje, već se nastavlja kroz održavanje sustava te eventualna buduća proširenja.

„Jako mi je drago da smo uspješno realizirali projekt kontrole prometa u Lučkoj upravi Rijeka i implementirali prvi takav sustav u Republici Hrvatskoj. Pri tome moram istaknuti vrlo kvalitetnu stručnu i osobnu suradnju s kolegama iz Lučke uprave Rijeka, lučkim kapetanima g. Maštrovićem i g. Jurmanom i njihovim timom te g. Vukasom koji je zadužen za realizaciju projekata Svjetske Banke.

Nadam se da će znanje i iskustvo stečeni u ovom projektu biti iskorišteni u sličnim projektima u drugim hrvatskim lukama“, sa zadovoljstvom je nakon potpisivanja primopredaje izjavila Snježana Ivezić Torbarina.

Značajno je napomenuti da je važan dio cjelovitoga rješenja i oceanografsko-meteorološka plutača koja mjeri brzinu i smjer vjetrova, visinu i smjer valova, temperaturu vode i zraka te mnoge druge parametre, što će također značajno olakšati upravljanje plovilima na svim, pa i najzahtjevnijim lokacijama riječke luke.